

Gustav Wied (1858-1914)

Gustav Wied flyttede til Roskilde i 1897, hvor han først bosatte sig med sin familie på Frederiksborgvej 9.

Siden byggede han "Kastellet" på Byvolden 25, hvortil han flyttede år 1900.

Han var kendt for at revse borgerskabet i sine værker, og når han i "Livsens ondskab" udgivet 1899 omtaler livets gang i Gammelkøbing, er der ingen tvivl om at livet i Roskilde var en stor del af inspirationen.

Forpagteren på Prindsen J.C. Thorning blev en god ven, og selvfølgelig har Wied haft sin gang på Prindsen og deltaget i arrangementer her.

Her kan du læse et meget kort uddrag af "Livsens ondskab", hvor det er et bal i borgerklubben der indfanges af Wieds skarpe satiriske pen.

Nå men i aften var der aftenunderholdning med bal i Borgerklubben.

Det var byens største og fineste officielle festlighed. Den afholdtes hvert år i februar måned. Og der var damer, som allerede i begyndelsen af november overvejede deres kostumer...

I "Stadt Gammelkøbing"s teatersal var den store gaskrone tændt, og på siderne af de seks pillespejle strålede kandelabrene.

Hoved ved hoved i tætte rækker sad publikum; herrerne i kjole og hvidt, og fruene og frøkenerne i deres vildeste toiletter. Der herskede en næsten andagtsfuld stilhed i rummet. Man vovede næppe at drage ånde, så spændt var man. Nogle unge piger sad endogså med hænderne presset ind mod hjertet og med røde feberpletter på kinderne.

Og rundt i krogene stod bestyrelsen og nød sin triumf!. Man havde jo nemlig omsider formået den berømte forfatter og deklamator Henri de Madsen til at gæste klubben. Og hvad mere var: han var kommen! man havde ham inden for hotellets fire vægge!

Det var teatrets salondekoration der blev anvendt, og digteren deklamerede sådan, at han havde Gammelkøbing for sine fødder, da han sluttede.

Salen var luftet ud. Man havde indtaget en styrkende souper - nu skulle der danses.

Langs væggene sad fruene strunke og stive i deres pynt og hustruvælde. Toiletterne blev underkastet sagkyndig kritik. Og havde man kunnet ransage hinandens undertøj, i sandhed havde man vel gjort det.

Borgmesterinde Rejesen skred frem langs rækkerne. Hun var iført stålgrå silkekjole og plumage. Og huldsaligt nedladende nikkede og smilede hun til alle sider.

Den fik hun til sit sølvbryllup! hviskede fru materialist Ribensie til fru bundtmager Hatteras (hun mente kjolen) - Den er 5 år gammel. Det ser man osse på snittet! og fru Hatteras hviskede tilbage: - Ja og Gud, hvor hun krør sig... Vi lever dog virkelig under en fri forfatning!

Musikken, der havde remplaceret digteren oppe på scenen, begyndte at stemme violinerne. Ungdommen så forventningsfuld ud. Herrerne stod opstillet til højre og damerne til venstre. Men man kastede fyrige blikke tværs over gulvet. Dikkedik-proprietær Heimann kom blond, smilende og hærdebred frem nede fra døren ind til restaurationslokalerne. Han havde fru boghandler Oppermann under armen. - Engager! mine herrer! råbte han og klappede i sine behandskede hænder - Engager! Engager!

Med Dikkedikken og fru Oppermann i spidsen marcherede de dansende nu salen rundt tavse og højtidelige. Dette var jo en slags præsentation. Klokken var tolv. Musikken trak vejret. Og der blev budt forfriskninger om.

Plid-Hansen stod selv, friseret og i kjole, henne i døren til restaurationen og dirigerede de fire opvartere. Det var is og sherry.

Man tog for sig af retterne. Og snakken steg til himlen.

Således styrket begyndte dansen igen: "I Kongelunden skal brylluppet stå med dans og klingende spil.." I ød det oppe fra scenen, og rækkerne ordnede sig på ny.

Der var nu kommet større glans i øjnene og højere farve på kinderne. Kavalernes skærmende arme lå fastere om damernes myge taljer. Hjerterne bankede, og læberne lo. Man begyndte at blive mennesker. Standsforskellen smeltede. Og de kritikløse engagementers time var inde.

Hele salen var et snurrende virvar, en larmende og leende summen!. Lysekronen vuggede i lufttrækket fra de hvirvlende skørter, kandelabrenes prismer klirrede. Gulvet gyngede. Og salondekorationens lærredsfløjdøre oppe på teateret slog op og i.

Klokken 4 1/2 tog de sidste gæster hjem.